

Тема екскурсії Літо Рослини та тварини влітку Охорона природи влітку

Підготувала вчитель початкових класів
Висиповецького навчально-виховного комплексу
"Загальноосвітня школа І - ІІІ ступенів –
дошкільний навчальний заклад"
Котовська Галина Євгенівна

Тема екскурсії. Літо. Рослини та тварини влітку. Охорона природи влітку.

Мета. Виявити зміни що сталися влітку в неживій природі(висота сонця на небі, температура повітря, вітер, стан неба, опади), в житті рослин (Забарвлення листя, зміни у трав'янистому покриві, дослідити квітучі рослини), в житті тварин. Встановити причини , що зумовлюють ці зміни. Розвивати спостережливість, уміння порівнювати, узагальнювати. Ознайомити з охороною здоров'я влітку. Вести екологічний спосіб життя. Виховувати дбайливе ставлення до природи влітку, до свого здоров'я.

ЗМІСТ ЕКСКУРСІЇ

I. Підготовка учнів до екскурсії.

Екскурсія проводиться у лісі. Завчасу вчитель ретельно вивчає , які саме об'єкти живої та неживої природи зможуть побачити діти.

Маршрут: Школа – стадіон – ліс – стадіон – школа.

II . Правила поведінки, яких потрібно дотримуватись під час екскурсії.

1. Ходити у визначених учителем місцях.
2. Обережно поводитись із гілками дерев або кущів.
3. Милуватись красою квітів.
4. Тішитись рідкісними рослинами у природі.
5. Спостерігати за мурашниками.
6. Шанувати пташині гнізда.
7. Не заглядати у дупла - це небезпечно.
8. Уникати близьких зустрічей з дикими тваринами.
9. Не заглядати під коріння дерев.

III. Проведення екскурсії.

Відгадайте загадку.

В небі ластівка летить,
З вітром листя шелестить,
Воду п'є лелека.

Сонце палить . Спека.

Дозріває жито.

Яка пора? (літо)

Після мінливої весни настає тепла пора року – літо. Влітку дні стають найдовшими. Стає максимально тепло. Вранці бувають тумани . Часто йдуть грози.

Прикмети :

Раді бджоли літу, а люди – цвіту.

Що в літку родиться – взимку пригодиться.

Літо збирає – зима з'їдає.

Літо на зиму робить.

Влітку без діла – взимку без хліба.

Прийде літо, все розмаїто, прийде зима – нічого нема.

Назвіть літні місяці . Червень, липень, серпень.

1.Ознайомлення із першим місяцем червнем.

Відгадайте, ще одну загадку.

Дозрівають у лісах суниці,

Спіють у садочках полуниці.

Червоненькі жменями збираю.

Хто ж фарбує ягідки? Не знаю.... (червень)

- Червень – місяць коли збираємо перші ягоди, на луках косять запахне сіно , дерева повністю вдяглися у розкішну зелень. Ідуть рясні дощі , грози.

Послухайте вірш Г. Алексєєвої «Побіжу під дощик я»

Загриміло – блиснуло

Вдалині.

Покотилась крапелька

По вікні.

З ринви вже вихлюпує

Водограй.

Побіжу під дощик я...

До – га - ний !

Український народ примітив :

Рум'яний вечір і срібний ранок – на гошу погоду.

Рясна малина в червні – буде тепле літо.

Ластівки літають низько, граються – на дощ і вітер.

Качки, гуси кричать, полощуться. Пірнають, б'ють крилами – на дощ, притихають - на грозу.

Як сіно косять, то дощів не просять.

2. Ознайомлення із місяцем липнем.

Послухайте , ще одну загадку.

Вирують бджоли і гудуть над білим цвітом липи .

Який це місяць на дворі? То ж кожен скаже - ... (липень)

- Липень місяць цвітіння липи і дозрівання колосся. Саме в липні сонце посиляє на Землю максимальну кількість тепла. Тому дуже довго стоїть літня жара.

Послухайте вірш А. Загрудного «Літо»

Літо, літо золоте
Випиває роси
Та з пшениченьки плете
Україні коси
Виглядає з – поміж віт
Вишнями в садочку,
Одяга на цілий світ
Сонячну сорочку.
Український народ склав багато прикмет про липень:
Спекотний липень – морозний грудень.
Рано цвіте гречка – на спекотне літо.
Риба грається у річці – вночі може бути гроза.
Комарі, мухи надто надокучливі – на дощ і негоду.

3. Ознайомлення із місяцем серпнем.

Послухайте загадку.
Дині, гарбузи, томати
Смакувати, смакувати...
От і літечка кінець,
Осінь йде вже навропростець . (серпень)
У серпні все дозріває у садах, полях. Люди можуть споживати перші смачні урожаї. Вже відчутний перший подих осені. На деяких деревах можна побачити перші жовті листочки. Скоротився день. Ночі стають холодніші.
Послухайте вірш.

Там у полі криниченька
А навколо пшениченька.
Там женчики жали,
Золоті серпи мали.
Срібні шнурочки,
Щоб в'язати снопочки.
Добрії були женці –
Дівчата й молодці.
Дівчата – косаті,
Хлопці – вусаті,
Молодиці – білолиці.

Народні прикмети :
Батато павутиння в серпні - на гошу тривалу осінь.
Літо з дощами – осінь з рибами.

ЦЕ ЦІКАВО

Місяці мають ще й такі назви:

Місяць червень називали «червець» . Саме у червні множить комаха «кошінець». А ще називали : красень, гедзень, червивий місяць.

Місяць липень – липець (липовий мед) , білець - бо відбілювали полотно, грозовик, дощовик.

Місяць серпень походить від слова серп. А ще називали : копень, густар, хлібочол, жнивець, зоряничник, городник, прибориха – припасиха, спасівець, барильник.

- Погляньте довкола себе. Які предмети природи вас оточують? Що з побаченого належить до живої природи? , до не живої природи?

-Назвіть рослини. Що вам відомо про живлення рослин? Що беруть рослини з ґрунту? Для чого у ґрунт вносять добрива?

- Яких комах ви бачите? Поспостерігайте за бджолою , мурахою. Як вони поведуться? Що цікавого ви помітили?
- Яких птахів ви помітили? Як вони поведуться? Що ви про них знаєте?
- Яких звірів ви помітили? Розкажіть про них .
- Як ви гадаєте. Чи може людина жити без навколишньої природи? Що саме природа дає людині для життя?

Гра «Живе – неживе»

Клас ділиться за допомогою лічилки на дві команди, вибирають ведучого, який називає різні предмети . Якщо предмет живий то діти підносять руки вгору, а якщо не живий – то присідають. Той хто помилився вибуває з гри. Перемагає команда в якій залишиться більше учасників.

- Діти , а чи чули ви слово екологія? (відповіді учнів)

ЕКОЛОГІЯ – від грецького «ойкос» - житло, сховище, увів у науку німецький біолог Е. Геккель 1886 року. У вузькому значенні екологія - це наука про взаємозв'язки живих організмів між собою та з навколишнім середовищем.

- Зупинимось коло берізки. На ній немає листочків. Діти, дослідіть чому загинула берізка? Так, у неї пошкоджений стовбур. Це на весні люди точили з неї сік – кров берізки. Так своєю поведінкою людина знищила дерево.
Неподалік учні побачили розбиту пляшку, консервну банку, обгортки.
- Як ви гадаєте , які люди тут відпочивали? Чи можемо ми наслідувати їхню поведінку ? Чи можна смітити у парку чи в лісі? (відповіді учнів) Справді треба дбати про екологічно – чисте довкілля. Природа - наш дім.

- Давайте підійдемо до джерела. Подивіться, діти, як чисто довкола. Джерельце обмуроване, а вода в ньому чиста – чиста. Це руки добрих людей подбали про екологічну чистоту джерела. Така поведінка людей приносить користь довкіллю, робить його екологічно чистим.
- Діти уважно розгляньте дерева, і назвіть їх. Гляньте на деревах є шпаківні, годівниці. Для чого вони потрібні? Яку користь принесли люди довкіллю? Птахам?

Так, своєю поведінкою людина може принести користь довкіллю або навпаки, завдати шкоди. Так. Рослини і тварини зникають від того, що люди, не замислюючись, чинять їм зло: виринають із корінням рослин, полюють на тварин у період, коли не можна цього робити, інколи діти руйнують гнізда птахів.

Висновок : Чи буде збережена природа залежить не тільки від учених і любителів природи, але й від усіх нас. Адже якщо кожен із нас розумітиме важливість бережливого ставлення до навколишнього, своєю поведінкою сприятиме цьому, то перед тим, як щось будувати чи ламати, поміркуює, чи не зашкодить це довкіллю. Адже й нашим нащадкам потрібні будуть зелені ліси, чиста вода, спів птахів – уся краса Землі.

ГРА «МИСЛИВЕЦЬ»

На незначній відстані проводжу лінію. Це – «ліс». «Мисливець» - один із гравців. Він стоїть на місці і промовляє : «Я йду на полювання, полюватиму на...» Він робить крок уперед і каже : «Зайця», робить знов крок уперед і каже : «Ведмедя», і так далі.... І так на кожному кроці гравець каже якогось звіра. Переможцем є той, хто дійшов до «лісу», називаючи на кожному кроці іншого звіра. Той, хто не зміг цього зробити, повертається «додому», а на «полювання» виходить наступний «Мисливець».

IV. Підсумки екскурсії у класі.

- Які звуки ви чули ? Що цікаве бачили? Які ознаки літа ви запам'ятали?

V. Охорона здоров'я.

Послухайте прислів'я : Здоров'я - наше багатство.

Від чого залежить здоров'я людини? Що потрібно робити, щоб вирости здоровим? З чого ви почнете свій день?

Запам'ятайте, що найбільше багатство людини – це здоров'я. Зміцнюйте своє здоров'я: щоранку робіть зарядку, умивайтесь, стежте за чистотою свого тіла, чистіть зуби. Влітку купайтесь в озері, річці, морі. Вчіться плавати. Ходіть у туристичні походи. Взимку катайтесь на лижах, ковзанах. Займайтесь спортом, більше бувайте на свіжому повітрі, вчасно лягайте спати.

Запам'ятайте: якщо день почнеш із зарядки, значить, буде все впорядку.

V I. Розучування вправ.

Вправа «Пташка» В. п. Основна стійка, п'ятки разом, носочки нарізно, руки вбоки. Раз – підняли руки вгору і піднялися на пальцях. Два – В.п. руки як крила в пташки що летить угору, вниз і т. д.

Вправа «М'ячик» Присісти руки покласти на коліна. Підстрибувати наче м'ячик.

Вправа «Зайчик» Руки зігнуті у ліктях, піднести до грудей; Високо підстрибувати на двох ногах.

VII. Закріплення вивченого.

Відгадування загадок.

Дихають, ростуть, а ходити не можуть. (рослини)

Стрімко бігли на гору

Дві подружки білокорі

Дощик їм полоще кіски

Звуть цих подружок.... (берізки)

Стоїть при дорозі на одній нозі.

Хто її зрушить плакати мусить... (кропива)

За хатинкою в садочку

У зеленому віночку,

У червоному намисті

Дівчинонька чепуриться,

І збігаються всі діти,

Щоб на неї поглядіти,

За намисто кожне - смик,

Тай укине на язик. (калина)

Заглядає у вікно

Зрощене з зерняток сонечко... (соняшник)

Батько тисячу синів має,

Кожному мисочку справляє... (Дуб)

Ніхто її не лякає,

А вона завжди тремтить... (осика)

VIII. Підсумок екскурсії.Рефлексія

Що нового ви дізналися?

Які ознаки літа?

Які народні прикмети?

Що таке екологія?

Як нам треба оберігати природу?

Як зберегти здоров'я?

Про що потрібно пам'ятати?

Чи сподобалася вам екскурсія?

